

ШТА ДОНОСИ ИНСТРУМЕНТ
ПРЕТПРИСТУПНЕ ПОМОЋИ
2021-2027 - ИПА III

The background features a light gray line graphic that forms a stylized path or shape, possibly representing a map or a specific region. This graphic is overlaid on a pattern of light gray five-pointed stars, reminiscent of the European Union flag. The text is centered in a dark blue, sans-serif font.

ШТА ДОНОСИ ИНСТРУМЕНТ
ПРЕТПРИСТУПНЕ ПОМОЋИ
2021-2027 - ИПА III

Издавач:

Дирекција за европске интеграције
Ђоке Мазалића 5, 71000 Сарајево
Веб-страница: www.dei.gov.ba

Главни и одговорни уредник издања Дирекције:

Един Дилберовић

Аутор брошуре:

Слађана Цвијановић

Лекторица за српски језик:

Татјана Бањанин

Графичко рјешење:

Дарко Крајтмајер

ДТП:

ТРИПТИХ д.о.о.

Штампа:

О.Р. Агенција Алиго

Тираж:

150

Сарајево, децембар 2021. године

Ова брошура је настала уз финансијску подршку Амбасаде Шведске у Босни и Херцеговини.
Садржај брошуре не одражава ставове Амбасаде Шведске у БиХ.

САДРЖАЈ

СКРАЋЕНИЦЕ	4
УВОД	5
ШТА ЈЕ ИПА III?	6
Какве новине доноси ИПА III у односу на ИПА-у II ?	7
Колико новца је намијењено за ИПА-у III?	12
Да ли је ИПА III комплементарна са осталим инструментима Европске уније?	13
КАКВЕ ДОКУМЕНТЕ ЈЕ ПРИПРЕМИЛА ЕВРОПСКА КОМИСИЈА?	14
Законодавни оквир	15
Финансијски оквир	15
Стратешки оквир	15
КАКВЕ ДОКУМЕНТЕ ПРИПРЕМА ДРЖАВА КОРИСНИЦА ИПА III?	23
КОЈИ СУ ГЛАВНИ КРИТЕРИЈУМИ ПРИЛИКОМ ДОДЈЕЛЕ ПОМОЋИ?	25
КАКО СЕ ПРОЦЈЕЊУЈУ И ОДОБРАВАЈУ ПРЕДЛОЖЕНЕ АКЦИЈЕ/ ПРОЈЕКТИ У ОКВИРУ ГОДИШЊИХ ДРЖАВНИХ ПРОГРАМА?	25
АНЕКС	
АНЕКС I: Нацрт обрасца за припрему идејног пројекта (АФ)	30
АНЕКС II: Нацрт обрасца за припрему пројектног приједлога (АД)	34

СКРАЋЕНИЦЕ

ACQUIS	правна тековина Европске уније, скуп права и обавеза које све државе чланице обавезују и повезују унутар Европске уније
АД	акциони документ /комплетан пројектни приједлог
АФ	идејни пројекат
БиХ	Босна и Херцеговина
ЕК	Европска комисија
ЕУ	Европска унија
ЕТЦ	Европска територијална сарадња
Интеррег	ЕУ - програми територијалне сарадње
ИПА	Инструмент претприступне помоћи
ИПА I	Инструмент претприступне помоћи 2007 - 2013
ИПА II	Инструмент претприступне помоћи 2014 - 2020
ИПА III	Инструмент претприступне помоћи 2021 - 2027
ИСП	Индикативни стратешки документ
НДИЦИ	Инструмент за сусједство, развој и међународну сарадњу „Глобална Европа“
СР	стратешки одговор
ТП	тематски приоритет

УВОД

Општи циљ помоћи Европске уније је да подржи државе кандидате и потенцијалне кандидате за чланство у Европској унији те омогући усвајање и провођење политичких, институционалних, правних, административних, социјалних и економских реформи како би се побољшао живот грађана те успоставили стандарди једнаки онима које уживају грађани ЕУ.

Реформе доносе благодет за државу, али често захтијевају велика улагања и постављају разноврсне изазове пред државе које их проводе на свом путу ка придруживању ЕУ. Као одговор на то ЕУ је припремила помоћ – у новцу и стручном знању. Инструмент за претприступну помоћ (ИПА) је средство којим ЕУ подржава реформе у регији проширења уз финансијску и техничку помоћ од 2007. године. ИПА изграђује капацитете корисника током процеса приступања, чиме се остварују позитивни помаци у државама корисницама ИПА-е.

Пројекти које помаже ИПА су осмишљени на начин да државе кандидати и потенцијални кандидати примјењују начин рада и стандарде који се примјењују у Унији.

Европски парламент је 15. септембра 2021. године усвојио Уредбу за Инструмент претприступне помоћи 2021 - 2027 (ИПА III). Ова брошура нуди приказ тога какве новине доноси ИПА III.

ШТА ЈЕ ИПА III?

ИПА III је инструмент претприступне помоћи ЕУ треће генерације који је усмјерен на припрему земаља кандидата и потенцијалних кандидата за чланство у ЕУ и права и обавезе које су са тим у вези. Инструмент је првобитно био успостављен за финансијски период 2007 - 2013 (ИПА I), затим за период 2014 - 2020 (ИПА II), док се нови финансијски инструмент ИПА III односи на период 2021 - 2027. Овај нови и ојачани инструмент од 1. јануара 2021. године подржава седам држава корисница: Република Албанија, Босна и Херцеговина, Косово¹, Црна Гора, Република Сјеверна Македонија, Република Србија и Република Турска, јасно постављајући главне приоритете и укупни буџетски оквир.

Да би испуниле очекивања Европске уније и добро утврђене критеријуме за чланство, као и властите приоритете, државе кориснице ИПА-е III морају се усмјерити на провођење кључних реформи, унапређење владавине закона, поштовање основних права, функционисање демократских институција, као и добру управу. Друштвено-економске реформе морају се енергично водити како би се ријешиле структурне слабости, ниска конкурентност и велика незапосленост, те постигао убрзан и одржив економски опоравак од кризе изазване пандемијом Ковида-19.

¹ Ова ознака не доводи у питање ставове о статусу и у складу је са Резолуцијом СБ УН 1244/1999 и мишљењем ИЦЈ-а о проглашењу независности Косова.

КАКВЕ НОВИНЕ ДОНОСИ ИПА III У ОДНОСУ НА ИПА-У II ?

ИПА III неће донијети радикалне промјене већ представља даљње „дотјеривање“ у смислу планирања помоћи са стратешким и динамичним распоређивањем помоћи, стављајући главне критеријуме за чланство у фокус, као и јачање одрживог економског развоја и инвестиција, те опоравак од кризе изазване пандемијом Ковида-19.

Вјероватно најважнија новина ИПА-е III је да се више неће издвајати средства за сваку државу корисницу (државна коверта), већ ће се примјењивати принцип расподјеле средстава према заслугама држава корисница. Надаље, важно је нагласити циљ Комисије да 18% укупних финансијских средстава додијели за остваривање циљева у погледу смањивања и ублажавања климатских промјена.

Осим чињенице да су новине које доноси ИПА III инспирисане принципом „више за више“, основно начело на које ЕУ жели указати државама корисницама је „прво поставите добре темеље“«. Као кључни темељи се сматрају владавина закона, основна права и слободе, јачање демократских институција, реформа јавне управе на свим нивоима власти, као и одрживи економски развој и конкурентност.

У контексту регионалних програма, нова методологија програмирања ИПА III омогућава координацију и ефикаснију везу између регионалних и билатералних програма, узимајући у обзир заједничка средства у оквиру ИПА-е III. Овај инструмент такође пружа могућност удруживања сличних активности те примјену заједничких смјерница и правила.

Основна претпоставка је да ће повећана и пажљиво осмишљена финансијска помоћ произвести снажније и опипљивије резултате.

Секторски приступ чија примјена је започела кроз ИПА-у II се наставља у периоду 2021 – 2027 (ИПА III).

Европска комисија је као кључне услове за примјену секторског приступа дефинисала:

Постојање националних/цјелодржавних стратегија неопходних за имплементацију реформи;

Институционално уређење, руковођење и капацитете за имплементацију секторских стратегија (секторске координирајуће институције);

Ефикасну координацију сектора и донатора (секторске радне групе).

Остали услови за примјену секторског приступа су:

Средњорочни буџетски изгледи за имплементацију секторских политика;

Управљање јавним финансијама (ефикасно, учинковито, транспарентно) и договори о секторском буџету;

Праћење имплементације секторских политика и оцјена остварења;

Важећи и пројциран (планиран) макроекономски оквир у којем би биле имплементиране секторске политике.

Новине које доноси ИПА III могуће је сажети у сљедеће карактеристике:

Више стратешки:

У наредних седам година очекује се да ће земље западног Балкана остварити значајан напредак на путу ка ЕУ. Очекује се да ће ИПА III имати кључну улогу у пружању подршке државама корисницима да проведу неопходне реформе.

Више усмјерено:

Потребно је да државе западног Балкана буду усмјерене на темељне вриједности, као што су јачање владавине закона и поштовања основних права, јачање демократских институција и реформу јавне управе. Такође, посебна пажња је усмјерена на промовисање економског управљања, заштите животне средине, борбе против корупције и сл.

Више инвестиција:

ИПА III ће подржати улагања у стратешке области као што су: дигитална агенда, међусобна повезаност, иновације и енергетска ефикасност.

Већи утицај:

ИПА III креира више синергије са спектром програма интерне политике ЕУ како би био повећан утицај на области као што су безбједност, миграције, истраживања и иновације, околина и климатска акција, транспорт и енергетска повезаност.

Приступ базиран на успјешности
наглашена веза између напретка у реформама и кориштења средстава

Принцип фер расподеле
помоћ се усмјерава и прилагођава специфичној ситуацији у земљи корисници и њеним капацитетима, осигуравајући одговарајући ниво подршке за сваку од њих

Флексибилност
без унапријед дефинисаних буџетских алокација по земљама

**ИПА III
начела:**

Принцип ефикасности
нагласак на зрелости акција - избјегавање застоја у имплементацији

Основе прво/прво поставите добре темеље
боља фокусираност или усмјереност помоћи

Кохерентност
комплементарност са правилима којима су уређени инструменти ЕУ спољног финансирања

ВИШЕ СТРАТЕШКИ

- веће власништво државе
- заснована на учинку

ВИШЕ ФОКУСИРАН

- владавина права
- основна права
- добро управљање
- конкурентност

ИПА III

ВИШЕ ИНВЕСТИЦИЈА

- дигитална агенда
- боља повезаност
- мала и средња предузећа
- енергетска ефикасност

ВЕЋИ УТИЦАЈ

- кохерентност са НДИЦИ
- синергија са ЕУ платформама

КОЛИКО НОВЦА ЈЕ НАМИЈЕЊЕНО ЗА ИПА-У III?

ИПА III ће пружити подршку државама корисницама са укупним буџетом од 14,2 милијарде евра, што је знатно већи износ у поређењу са ИПА-ом II и ИПА-ом I.

За период 2007 - 2013, ИПА је имала буџет од 11,48 милијарди евра, док је у периоду 2014 - 2020 издвојено око 12,8 милијарди евра.

ДА ЛИ ЈЕ ИПА III КОМПЛЕМЕНТАРНА СА ОСТАЛИМ ИНСТРУМЕНТИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ?

Кохерентност и комплементарност између ИПА-е III и новог, скоро 80 милијарди евра вриједног Инструмента за сусједство, развој и међународну сарадњу „Глобална Европа“ – НДИЦИ ће бити осигурана. Овај инструмент укључује тематске и компоненте брзог реаговања које су од значаја за државе кандидате и потенцијалне кандидате за чланство у ЕУ. Стратешка улагања у повезаност инфраструктуре, малих и средњих предузећа, енергетску ефикасност, иновације, дигиталну и зелену економију биће груписана путем гаранције за спољне акције у оквиру Глобална Европа - НДИЦИ, која ће имати капацитет да гарантује инвестиције до 53,4 милијарде евра широм свијета, укључујући и државе кориснице ИПА.

Инструмент за сусједство, развој и међународну сарадњу Глобална Европа - НДИЦИ ће бити организован око три стуба:

- географски - промовисање партнерства кроз сарадњу са партнерским земљама у сљедећим регијама: европском сусједству, субсахарској Африци, Азији и Тихом океану те Америци и Карибима. Фокус ће бити на добром управљању, инклузивном расту, климатским и еколошким циљевима, искорјењивању сиромаштва, борби против неједнакости, отпорности, превенцији сукоба и хуманом развоју. Земље европског сусједства добиће подршку и у сврху побољшања регионалне сарадње и унапређења интеграција у унутрашње тржиште ЕУ;
- тематски, за који је предвиђено 6,4 милијарде евра, финансираће акције повезане са циљевима одрживог развоја на глобалном нивоу. Фокусираће се на људска права и демократију, цивилно друштво, стабилност и мир, на глобалне изазове попут здравства, образовања и обука, положаја рањивих категорија, социјалне заштите, културе, миграција и климатских промјена. Земље кориснице ИПА-е III моћи ће користити средства из овог стуба;
- брзи одговор у износу од 3,2 милијарде евра предвиђен је за финансирање капацитета за брзи одговор за управљање кризама, превенцију сукоба и изградњу мира те јачање отпорности држава погођених кризом.

КАКВЕ ДОКУМЕНТЕ ЈЕ ПРИПРЕМИЛА ЕВРОПСКА КОМИСИЈА?

Европска комисија је припремила законодавни, финансијски и стратешки оквир за кориштење ИПА-е III.

ПРАВНИ ОКВИР за ИПА-у III

НДИЦИ УРЕДБА

ИПА III РЕГУЛАТИВА

ПОСЕБНА ПРАВИЛА ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈУ ИПА-у III

ПРОГРАМСКИ ОКВИР ЗА ИПА-у III

Законодавни оквир

Документи који представљају правни основ за кориштење ИПА-у III су:

- НДИЦИ уредба
- Уредба о успостављању ИПА-е III

Финансијски оквир

Државе кориснице ИПА-е III и Европска комисија склапају Партнерски споразум о финансијском оквиру за ИПА-у III – ФФПА, који је споразум за целокупан период ИПА-е III. Партнерски споразум о финансијском оквиру за ИПА-у III уређује узајамне уговорне обавезе Европске комисије и државе кориснице ИПА-е III у погледу имплементације финансијске помоћи ЕУ. Модел овог споразума је усвојен у форми одлуке Комисије и јединствен је за све државе кориснице ИПА-е III. У припреми Партнерског споразума о финансијском оквиру, Европска комисија је узела у обзир одредбе Уредбе о успостављању ИПА-е III.

Стратешки оквир

Европска комисија је припремила документ „Програмски оквир за ИПА-у III“ за период 2021 - 2027 као стратешки документ за кориштење ИПА-е III за све земље кориснице ИПА-е III. Програмски оквир ИПА-е III ће узети у обзир релевантне државне стратегије и политике државе кориснице ИПА-е III.

У овом документу је идентификовано пет компоненти (тематских прозора) за индикативну расподјелу средстава:

Тематски прозор 1: Владавина права, основна права и демократија

Циљ помоћи ЕУ у оквиру овог прозора је унаприједити припреме за приступање. Корисници помоћи ће добити подршку у имплементацији *acquisa*, као и релевантних европских и међународних стандарда. Рјешавање реформи у области владавине права, основних права и демократије и осигурање правилног управљања миграцијама су кључни приоритети у процесу проширења, што се одражава у поглављима 23 и 24.

Тематски приоритети

1. Правосуђе

2. Борба против корупције

3. Борба против организованог криминала/безбједност

4. Миграције и управљање границама

5. Основна права

6. Демократија

7. Цивилно друштво

Тематски прозор 2: Добро управљање, усклађивање с *acquis*-ом, добросусједски односи и стратешка комуникација

Општи циљ помоћи у оквиру прозора 2 је промоција доброг управљања, повећање усклађености са вриједностима Уније и њихово усклађивање са правилима, стандардима и праксом Уније у релевантним подручјима. Помоћ ЕУ ће такође подстицати мир и стабилност у цијелом региону.

Прозор 2 има за циљ бавити се цјелокупним јавним управљањем, посебно реформом јавне управе и управљањем јавним финансијама, као и законодавним и институционалним усклађивањем са правном тековином ЕУ. Такође ће подржати комуникацију међу учесницима овог процеса и јавности генерално, као и напоре на регионалној сарадњи, помирењу и добросусједским односима. Стратешка комуникација је један од значајних елемената.

Тематски приоритети

1. Добра управа
2. Административни капацитети и усклађивање с *acquis*-ом
3. Добри сусједски односи и помирење
4. Стратешко комуницирање, мониторинг, евалуација и комуникационе активности

Тематски прозор 3: Зелена агенда и одржива повезаност

Циљ помоћи ЕУ у оквиру прозора 3 је појачати заштиту животне средине, допринијети ублажавању и повећању отпорности на климатске промјене, убрзати прелазак на нискоугљеничну економију и развити дигиталну економију и друштво. Прозор 3 ће такође допринијети повећању повезаности корисника ИПА-е III са ЕУ и ширим глобалним тржиштем, као и међусобно и са грађанима ЕУ.

Тематски приоритети

1. Околина и климатске промјене

2. Транспорт, дигитална економија и друштво, и енергија

Тематски прозор 4: Конкурентност и инклузивни раст

Циљ помоћи ЕУ у оквиру прозора 4 је јачање економског и друштвеног развоја кроз образовање, политике социјалног укључивања и запошљавања са посебним фокусом на развој приватног сектора, као и на пољопривреду и рурални развој.

Надопуњујући се приоритетима Зелене агенде у прозору 3, прозор 4 на цјеловит начин подржава структурне реформе, капитална улагања, те секторске капацитете институција. Циљ је постићи одржив и свеобухватан раст и запошљавање у складу са правном тековином ЕУ.

Тематски приоритети

1. образовање, запошљавање, социјална заштита и политика инклузије и здравље

2. Развој приватног сектора, трговина, истраживање и иновације

3. Пољопривреда и рурални развој

4. Рибарство

Тематски прозор 5: Територијална сарадња

Циљ прозора 5 је економски, друштвени и територијални развој пограничних подручја кроз промовисање помирења и изградњу повјерења међу локалним заједницама пограничних регија. Такође, циљ је изградња капацитета корисника за управљање програмима ЕУ имајући у виду будуће структурне фондове.

Босна и Херцеговина учествује у шест програма територијалне сарадње у финансијском периоду 2021 - 2027. Од тога су три прекогранична (Хрватска - БиХ - Црна Гора, Србија - БиХ и БиХ - Црна Гора) и три транснационална (Данубе, АДРИОН, Еуро-МЕД). Програми доприносе испуњењу циљева кохезионе политике ЕУ и подржавају разноврсне теме и приоритете:

1. Интеррег ИПА Програм прекограничне сарадње Хрватска - Босна и Херцеговина - Црна Гора

Паметнија Европа

- Развој и јачање истраживачких и иновационих капацитета те примјена напредних технологија
- Јачање одрживог раста и конкурентности малих и средњих предузећа и стварање нових радних мјеста у њима

Зеленија Европа

- Промоција енергетске ефикасности и смањење емисије стакленичких гасова
- Промоција прилагођавања на климатске промјене, превенција и отпорност на ризике од природних непогода, са приступима који се базирају на екосистемима
- Промоција прелаза на циркуларну и економију са ефикасним кориштењем ресурса

Социјалнија Европа

- Осигуравање једнаког приступа здравственој заштити и подршка отпорности здравствених система, укључујући примарну заштиту, те промоција прелаза са институционалне на заштиту у породици и заједници
- Побољшање улоге културе и одрживог туризма у економском развоју, социјалној инклузији и социјалним иновацијама

2. ИПА Програм прекограничне сарадње Србија - БиХ

Побољшане могућности за запошљавање и социјална права

- Инвестирање у младе, образовање и развој вјештина

Боље пословно окружење и конкурентност

- Подстицање развоја туризма, заштита природног и културног наслеђа

3. ИПА Програм прекограничне сарадње БиХ - Црна Гора

Зеленија и побољшана ефикасност ресурса

- Заштита животне средине, промоција прилагођавања и ублажавања климатских промјена, управљање и превенција ризика

Боље пословно окружење и конкурентност

- Подстицање развоја туризма, заштита културног и природног наслеђа

4. Интеррег Дунав транснационални програм

Паметнија Европа

- Развој и јачање истраживачких и иновационих капацитета, те примјена напредних технологија
- Развијање вјештина за паметну специјализацију, индустријску транзицију и предузетништво

Зеленија Европа

- Промоција обновљиве енергије
- Промоција прилагођавања на климатске промјене и превенција и отпорност на ризике од природних непогода, са приступима који се базирају на екосистемима
- Промоција приступа и одрживо управљање водама
- Побољшање заштите и очувања природе, биодиверзитета и зелене инфраструктуре, укључујући и урбане регије и смањење свих облика загађења

Социјалнија Европа

- Побољшање ефективности и инклузивности тржишта рада и приступ висококвалитетним пословима кроз развој социјалне инфраструктуре и промоцију социјалне економије
- Побољшање приступа инклузивним и квалитетним услугама у образовању, обукама и цјеложивотном учењу кроз развој инфраструктуре, као и подстицање отпорности у образовању и обукама које се одвијају онлајн и на даљину
- Побољшање улоге културе и одрживог туризма у економском развоју, социјалној инклузији и социјалним иновацијама

5. Интеррег АДРИОН транснационални програм

Паметнија Европа

- Развој и јачање истраживачких и иновационих капацитета, те примјена напредних технологија
- Развијање вјештина за паметну специјализацију, индустријску транзицију и предузетништво

Зеленија Европа

- Промоција прилагођавања на климатске промјене и превенција и отпорност на ризике од природних непогода, са приступима који се базирају на екосистемима
- Промоција прелаза на циркуларну и економију са ефикасним кориштењем ресурса
- Побољшање заштите и очувања природе, биодиверзитета и зелене инфраструктуре, укључујући и урбане регије и смањење свих облика загађења
- Промовисање одрживе мултимодалне урбане мобилности у склопу преласка на економију са нултом емисијом угљен-диоксида

Повезанија Европа

- Развој и јачање одрживе, интелигентне и интермодалне националне, регионалне и локалне мобилности отпорне на климатске промјене, укључујући бољи приступ ТЕН-Т мрежи и прекограничну мобилност

5. Интеррег Еуро-МЕД транснационални програм

Паметнија Европа

- Развој и јачање истраживачких и иновационих капацитета те примјена напредних технологија

Зеленија Европа

- Промоција прилагођавања на климатске промјене и превенција и отпорност на ризике од природних непогода, са приступима који се базирају на екосистемима
- Промоција прелаза на циркуларну и економију са ефикасним кориштењем ресурса
- Побољшање заштите и очувања природе, биодиверзитета и зелене инфраструктуре, укључујући урбане регије и смањење свих облика загађења

Ових пет прозора који се међусобно надопуњују ће у значајној мјери одговарати специфичним циљевима политике проширења ЕУ. Осим тога, бројне међусекторске теме ће бити интегрисане.

Међусекторске (хоризонталне) теме:

- Климатске промјене
- Заштита животне средине
- Цивилно друштво
- Родна равноправност
- Приступ заснован на једнаким правима

КАКВЕ ДОКУМЕНТЕ ПРИПРЕМА ДРЖАВА КОРИСНИЦА ИПА III?

Држава корисница ИПА III је у обавези припремити сљедеће документе:

Стратешки одговор

Ово је посебан вишегодишњи документ и представља одговор државе кориснице на стратешки документ ЕК под називом „Програмски оквир за ИПА III“. Наиме, Стратешки одговор даје увид на који начин држава корисница планира користити ИПА III финансијску помоћ како би се допринијело укупним и специфичним циљевима наведеним у Програмском оквиру за ИПА-у III. Овај документ пружа приказ приједлога идејних пројеката за кључне тематске приоритете унутар ИПА III тематских прозора.

СТРАТЕШКИ ОДГОВОР

ДИО 1

- Анализа проблема
- Процјена сектора
- Веза са другим политикама ЕУ и глобалним стратегијама

ДИО 2

- Листа планираних акција/ пројеката

Идејни пројекат (Action Fiche)

Држава корисница припрема идејни пројекат за сваку од предложених акција у оквиру једне године како би осигурала средства. Приједлози идејних пројеката се достављају Европској комисији кроз посебне формате под називом Action Fiche (АФ).

Идејне пројекте је потребно формулисати на начин који дефинише врсту помоћи у приоритетним областима, те је потребно да приједлог акције буде образложен.

Идејни пројекат је основа за процјену стратешке релевантности предложене акције. Овај документ се доставља Европској комисији на оцјену стратешке релевантности.

АНЕКС I: Нацрт обрасца за припрему идејног пројекта² (АФ)

Пројектни приједлог (Акциони документ – АД)

Држава корисница припрема комплетан пројектни приједлог за предложене акције. Основа за припрему комплетног пројектног приједлога је иницијални приједлог идејног пројекта који је ЕК прихватила као релевантан.

Одлука Европске комисије о прихватању АД-ова заснива се на провјери њихове зрелости. Европска комисија је дефинисала критеријуме зрелости по врстама уговора (уговор о услугама, уговор о набавци, уговор о радовима). Држава корисница је у обавези доставити пратеће документе за процјену зрелости заједно са АД-овима.

АНЕКС II: Нацрт обрасца за припрему пројектног приједлога³ (АД)

2 Нацрт обрасца идејног пројекта (АФ) који је 12. марта 2020. године доставила ЕК.

3 Нацрт обрасца пројектног приједлога (АД) који је 12. марта 2020. године доставила ЕК

КОЈИ СУ ГЛАВНИ КРИТЕРИЈУМИ ПРИЛИКОМ ДОДЈЕЛЕ ПОМОЋИ?

Помоћ ће бити усмјерена у зависности од ситуације у држави корисници, узимајући у обзир напоре потребне за испуњавање критеријума за чланство у ЕУ, као и капацитете. У намјери да подршка ЕУ буде ефикаснија, примјењиваће се два кључна критеријума:

- релевантност затражених ИПА интервенција;
- зрелост предложених акција (пројеката).

КАКО СЕ ПРОЦЈЕЊУЈУ И ОДОБРАВАЈУ ПРЕДЛОЖЕНЕ АКЦИЈЕ/ПРОЈЕКТИ У ОКВИРУ ГОДИШЊИХ ДРЖАВНИХ ПРОГРАМА?

Европска комисија селекује акције/пројекте које предлаже држава корисница у двије етапе.

Прва селекција акција достављених у форми идејних пројеката - АФ је на основу релевантности предложених акција са дефинисаним политикама ЕК.

Предложене акције, које ЕК прихвати, у овој фази се даље разрађују и трансформишу у акционе документе – АД, односно пројектне приједлоге.

Друга селекција је на основу процјене зрелости предложених акција за отпочињање имплементације. Само довољно технички зреле акције ће се сматрати спремним за усвајање и даљњу подршку.

Предложене акције које су прошле оцјену релевантности, али нису прихваћене као технички зреле, могу се накнадно, тј. у оквиру наредних годишњих пакета усвојити уколико у међувремену испуне захтјеве техничке зрелости.

Процес програмирања ИПА-е III

Програмски оквир за ИПА-у III

Стратешки одговор са приједлозима идејних пројеката

Оцјена релевантности идејних пројеката

Припрема акционих докумената

Оцјена зрелости акционих докумената

Финансијска одлука Европске комисије

Потписивање финансијског споразума

Извори

- Приједлог Европске комисије од 14.6.2018. године о успостављању Инструмента претприступне помоћи 2021 - 2027, {SEC(2018) 310 final} - {SWF(2018) 337 final}
- Публикација Европске комисије #EUBudget #FutureofEurope (ipa_factsheet_2021)
- Презентација гђе Мирјам Феран (Muriam Ferran), директорице за Сектор А – стратегије и Турска, Генерална дирекција за сусједство и проширење Европске комисије од 25. 10. 2019. године под називом „ИПА III програмски оквир“
- Публикација „Roadmap to IPA III“: Научене лекције, новине и наредни кораци, Европски институт за политику Приштина, фебруар 2020.
- Публикација Европске комисије „Нови фокус за помоћ коју ЕУ даје за проширење“ – Генерална дирекција за проширење ИПА Инструмент за претприступну помоћ – Луксембург: Канцеларија за званичне публикације Европских заједница 2009, 20 стр.
- Појмовник европских интеграција, друго допуњено издање, Дирекција за европске интеграције, Сарајево 2020.

Корисни линкови

- <https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/policy/eu-and-western-balkans>
- https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/instruments/overview_en
- <https://europa.rs/political-agreement-achieved-on-14-2-billion-euros-ipa-iii-package/?lang=en>
- <http://seerural.org/wp-content/uploads/2019/04/Annex-15-IPA-III-presentation.pdf>
- https://www.kompozit.org.tr/wp-content/uploads/2021/02/Ek-2_-IPA-III-Programlama-Cerceve-Belgesi-Taslak.pdf

АНЕКС I:
Нацрт обрасца за припрему
идејног пројекта (АФ)

АНЕКС II:
Нацрт обрасца за припрему
пројектног приједлога (АД)

АНЕКС I: НАЦРТ ОБРАСЦА ЗА ПРИПРЕМУ ИДЕЈНОГ ПРОЈЕКТА (АФ)

	Indicative title of the Action	
CRITERIA FOR RELEVANCE ASSESSMENT	Key thematic priority	<i>[Indicate section from IPA III Programming Framework in annex]</i>
	Links with specific policy instruments of the enlargement process	<p><i>[Indicate how the action is linked with specific policy instruments of the enlargement process, such as:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>the Western Balkans Strategy (where applicable);</i> • <i>the recommendations of the Enlargement Package;</i> • <i>the negotiating framework (where applicable);</i> • <i>The Economic Reform Programmes (ERPs) and the policy guidance agreed annually in the joint conclusions;</i> • <i>the conclusions of the meetings organised in the context of the Stabilisation and Association Agreement;</i> • <i>the National Plan for the Adoption of the Acquis (where applicable).</i> <p><i>[In case of investment projects, the link to the relevant sectorial reforms should also be highlighted]</i></p>
	Links with national, regional and global strategies	
	Coherence with the Sector Approach	<i>[Specify how the action contributes to implementation of sector approach or addresses the remaining challenges]</i>
	Regional dimension	<i>[Indicate if this Action has a regional dimension and can be tackled through the multi-country programme]</i>
	Indicative budget	
	Implementation Modality	<i>Indicate envisaged implementation modality. Indicate if Budget Support is to be used. If so, use the specific logframe matrix in annex.</i>

<p>Budget Support Readiness (only if the action is implemented through Budget Support)</p>	<p><i>Include a brief outline of the beneficiary's eligibility for Budget Support focusing on the following criteria following the instructions on page 92 of the Budget Support Guidelines:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i><u>macroeconomic stability</u>: is the macroeconomic framework stability oriented?</i> • <i><u>public financial management</u>: does the country have a relevant and credible PFM reform programme?</i> • <i><u>budget transparency and oversight</u>: Is the entry criterion for budget transparency and oversight met? Does the country have a roadmap for improving the situation?</i> • <i><u>Sector policy</u>: Is a relevant and credible sector strategy in place for sector of intervention?</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Relevance: the strategy responds to the enlargement objectives and addresses the key weaknesses in the sector, identified under analytical studies.</i> • <i>Credibility:</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Is the strategy costed and linked to the budgeting process?</i> • <i>What is the track record in implementing the strategy?</i> <p><i>The strategies for PFM and Public Policy to be supported should be attached.</i></p>
--	--

LOGICAL FRAMEWORK MATRIX [2 PAGES MAXIMUM]

<p>OVERALL OBJECTIVE(S) / (IMPACT(S))</p>	<p>OBJECTIVELY VERIFIABLE INDICATORS Quantitative and/or qualitative variables providing a simple and reliable mean to measure the achievement of the corresponding expected result (i.e. outputs, outcomes, impacts). Indicators should have a clear measurement unit and be formulated in a neutral way.</p>	
<p>The overall objective is the expected impact in the political, social, economic and environmental context. The overall objective of the action should correspond to the specific objective of the key thematic priority selected from IPA III Programming Framework. To xxx</p>	<p>How the overall objective is to be measured. These should be impact indicators. The indicator(s) should be the relevant indicators from IPA III Programming Framework. Text ...</p>	
<p>SPECIFIC OBJECTIVE(S) / OUTCOME(S)</p>	<p>OBJECTIVELY VERIFIABLE INDICATORS (*)</p>	
<p>The specific objectives are the effects on the political, social, economic and environmental areas targeted by the EU action as well as changes sustainable benefits for to the action's beneficiaries One outcome can be directly influenced by more than one output. Specific Objective 1: to xxx Specific Objective 2: to xxx</p>	<p>How the Specific Objective(s) are to be measured. These should be outcome indicators. To be disaggregated by sex, by age, other, where appropriate. Text ...</p>	
<p>OUTPUTS</p>	<p>OBJECTIVELY VERIFIABLE INDICATORS (*)</p>	
<p>The outputs are the direct products of the EU action (infrastructure, goods and services). Outputs are directly under the control of the action. One output can directly influence more than one outcome. Output 1 (influencing Specific Objective 1 and/or 2): Text ... Output 2 (influencing Specific Objective 1 and/or 2): Text ...</p>	<p>How the outputs are to be measured. To be disaggregated by sex, by age, other, where appropriate. Text ...</p>	
<p>BROAD ARRANGEMENTS FOR IMPLEMENTATION (IF AVAILABLE)</p>	<p>It should be flagged out if it is proposed to implement this action through the WBIF Specify also the management modes (direct, indirect with implementing partner or IMBC).</p>	

* The baseline value may be "0" (i.e. no reference values are available as the Action represents a novelty for the beneficiary) but cannot be left empty or include references such as "N/A" or "will be determined later".

	BASELINES (INCL. VALUE & REFERENCE YEAR')	MILESTONES [OPTIONAL] (INCL. VALUE & REFERENCE YEAR)	TARGETS (INCL. VALUE & REFERENCE YEAR)	SOURCES & MEANS OF VERIFICATION	
	The starting point or current value of the indicator. Text ...	The intended intermediate value of the indicator. Text ...	The intended final value of the indicator. Text ...	Sources of information detailing both the institution/ organisation and the type of specific mean (report, survey, statistical database, etc.) Text ...	
	BASELINES	MILESTONES	TARGETS	SOURCES OF VERIFICATION	ASSUMPTIONS
	The starting point or current value of the indicator. Text ...	The intended intermediate value of the indicator. Text ...	The intended final value of the indicator. Text ...	Sources of information detailing both the institution/ organisation and the type of specific mean (report, survey, statistical database, etc.) Text ...	Factors outside management's control that may impact the achievement of the outcome. Such assumptions must hold true to allow the achievement of the outcome. Text ...
	BASELINES	MILESTONES	TARGETS	SOURCES OF VERIFICATION	ASSUMPTIONS
	The starting point or current value of the indicator. Text ...	The intended intermediate value of the indicator. Text ...	The intended final value of the indicator. Text ...	Sources of information detailing both the institution/ organisation and the type of specific mean (report, survey, statistical database, etc.) Text ...	Factors outside management's control that may impact the achievement of the output. Such assumptions must hold true to allow the achievement of the output. Text ...

АНЕКС II: НАЦРТ ОБРАСЦА ЗА ПРИПРЕМУ ПРОЈЕКТНОГ ПРИЈЕДЛОГА (АД)

[Annual] [Multiannual1] Programme/Measure				
This document constitutes the [annual] [multiannual] work programme in the sense of Article 110(2) of the Financial Regulation and [future possible reference to NDICI]				
1. Title/basic act/ CRIS number				
2. Zone benefiting from the action/location				
3. Programming document				
4. Sustainable Development Goals (SDGs)				
5. IPA III Window and thematic priority	[from IPA III Programming Framework]			
6. Links with the specific policy instruments of the enlargement process				
7. Links with national, regional and global strategy				
8. Relevant indicators [from IPA III PF]				
9. Regional dimension				
10. Amounts concerned				
11. Aid modality(ies) and implementation modality(ies)				
12 a) DAC code(s)				
12 b) Main Delivery Channel				
13. Markers (from CRIS DAC form)¹	General policy objective	Not targeted	Significant objective	Principal objective
	Participation development/ good governance	☐	☐	☐
	Aid to environment	☐	☐	☐
	Gender equality and Women's and Girl's Empowerment ²	☐	☐	☐
	Trade Development	☐	☐	☐
	Reproductive, Maternal, New born and child health	☐	☐	☐

1 When a marker is flagged as significant/principal objective, the action description should reflect an explicit intent to address the particular theme in the definition of objectives, results, activities and/or indicators (or of the performance / disbursement criteria, in the case of budget support).

	RIO Convention markers	Not targeted	Significant objective	Principal objective
	Biological diversity	☐	☐	☐
	Combat desertification	☐	☐	☐
	Climate change mitigation	☐	☐	☐
	Climate change adaptation	☐	☐	☐
14. Global Public Goods and Challenges (GPGC) thematic flagship				

Context analysis (max. 3 pages)

Context Description

Policy Framework (Global, EU)

Public Policy Analysis of the partner country/region

Stakeholder analysis

Problem analysis/priority areas for support

Risks and Assumptions (max. 1 page,)

Risks	Risk level (H/M/L)	Mitigating measures
<...>	<...>	<...>
Assumptions		
<i>Key assumptions should be reflected in the Logical Framework Matrix (in Appendix)></i>		

- Please check the Minimum Recommended Criteria for the Gender Marker and the Handbook on the OECD-DAC Gender Equality Policy Marker. If gender equality is not targeted, please provide explanation in section 4.5.Mainstreaming.

Lessons learnt and complementarity (max. 1/2 pages,)

Description of the action

Overall objective, specific objective(s), expected outputs and indicative activities

List the main indicative activities

Mainstreaming

Implementation

Financing agreement

Indicative implementation period

Implementation of the budget support component

Implementation modalities for an action under project modality or for complementary support to an action under budget support.

Grants: (direct management).

Prize(s) (direct management)

Procurement (direct management)

Scope of geographical eligibility for procurement and grants

Indicative budget

[Appendix - Indicative Logframe matrix for project modality]

[Appendix – Intervention Logic Table for Budget Support]

